

Povelja interne revizije

Podloga uspješnom pružanju uvjerenja

Uvod

Jedan od najvećih izazova s kojim se suočava svaka organizacija je osigurati efikasno i učinkovito upravljanje rizicima – politikama i procesima osmišljenim da ujednače ili izbjegnu rizike osiguravajući prednost organizaciji. Ukoliko se to provede uspješno, interena revizija pruža uvjerenje kao dio svoje uloge da štiti i unaprjeđuje vrijednost organizacije.

Za internu reviziju, da bi provodila svoje aktivnosti na najvišem nivou, mora postojati jasno definiran i uobičajen nalog upravljačkih tijela i menadžmenta. To se najlakše postiže dobro osmišljenom poveljom interne revizije.

Stajalište IIA

Svaka organizacija može imati koristi od interne revizije, a povelja interne revizije bitan je čimbenik uspješnosti aktivnosti interne revizije (IIA Standard 1000). Povelja je formalni dokument koju odobrava upravljačko tijelo i/ili revizijski odbor i prihvaćena je od strane menadžmenta. Ona minimalno mora definirati:

- Ulogu i obuhvat aktivnosti interne revizije unutar organizacije.
- Ovlasti interne revizije.
- Odgovornosti interne revizije.
- Organizacijski položaj interne revizije.

IIA je izradio primjer povelje dostupan članovima IIA na osam jezika. Model je dostupan na web stranicama IIA.

U čemu je važnost povelje interne revizije

Povelja pruža organizaciji podlogu za djelovanje interne revizije te pomaže upravljačkim tijelima da jasno naglase koliko cijene neovisnost interne revizije.

Idealno povelja utvrđuje linije odgovornosti glavnog revizora koje podržavaju neovisnost kroz funkcionalnu odgovornost upravljačkom tijelu (ili onima odgovornim za korporativno upravljanje) te administrativnu odgovornost. Također donosi i potrebne ovlasti za realizaciju aktivnosti interne revizije, npr. neometan pristup podacima, zaposlenicima i imovini neophodnim za obavljanje posla.

KLJUČNE PORUKE

Povelja interne revizije ključna je za uspjeh interne revizije i upravljačko tijelo trebalo bi je razmotriti jednom godišnje.

Povelju interne revizije trebalo bi odobriti upravljačko tijelo, a prihvatiti viši menadžment.

Povelja minimalno mora uključivati svrhu i misiju interne revizije, ovlasti, odgovornosti, neovisnost linija izvještavanja, obuhvat i zahtjev usklađenosti sa Standardima.

Povelja interne revizije trebala bi opisati način na koji će interna revizija procijeniti i izvještavati o kvaliteti aktivnosti interne revizije.

Povelja predstavlja podlogu načina djelovanja interne revizije i omogućava upravljačkim tijelima da jasno naglase koliko cijene neovisnost interne revizije.

Budući interna revizija može djelovati kroz cijeli spektar organizacija, od financijskih usluga i kemijske proizvodnje do državnih institucija, povelja interne revizije omogućava definiranje uloge i obuhvata interne revizije specifično prema jedinstvenim potrebama organizacije.

Povelja može definirati — do sitnih detalja ako je potrebno — koje će aktivnosti interna revizija provoditi te kakvu podršku će imati od strane višeg menažmenta i upravljačkih tijela kako bi realizirala te aktivnosti. Konačno, povelja interne revizije služi i kao referentna točka u mjerenju efikasnosti interne revizije.

Bitni sastavni dijelovi povelje interne revizije

IIA je prepoznao sedam ključnih područja koja podržavaju cjelokupnu snagu i efikasnost aktivnosti interne revizije te bi trebala biti pokrivena poveljom interne revizije. Iako neke povelje interne revizije ne moraju sadržavati sve ove elemente, svako područje koje se propusti navesti u povelji može, u konačnici, rezultirati slabljenjem aktivnosti interne revizije.

- **Misija i svrha:**
 - **Misija** interne revizije je poboljšati i zaštititi vrijednost organizacije pružanjem na riziku utemeljenog i objektivnog angažmana s izražavanjem uvjerenja, savjeta i uvida.
 - **Svrha** interne revizije je neovisno i objektivno pružanje angažmana s izražavanjem uvjerenja i savjetodavnih usluga, osmišljenih da doprinose stvaranju dodane vrijednosti i unapređuju poslovanje organizacije.
- **Međunarodni standardi za profesionalno obavljanje interne revizije:**
 - Interna revizija ispunjava svoje obveze ukoliko je usklađena s obvezujućim smjernicama Međunarodnog okvira profesionalnog djelovanja (MOPD) uključujući *Standarde*, *Temeljna načela za profesionalno obavljanje interne revizije*, *Definiciju interne revizije* i *Etički kodeks*.
- **Ovlasti – povelja bi trebala uključivati:**
 - Izjavu o funkcionalnoj i administrativnoj liniji izvješćivanja glavnog internog revizora u organizaciji.
 - Izjavu da će upravljačko tijelo utvrditi, održavati i osigurati da interna revizija ima dovoljne ovlasti da ispunjava svoje obveze putem:
 - Odobravanja povelje interne revizije.
 - Odobravanja pravovremenog, na rizicima utemeljenog i agilnog plana interne revizije.
 - Odobravanja budžeta i plana resursa interne revizije.
 - Pravovremenog izvještavanja glavnog revizora o učincima u odnosu na plan interne revizije.

PET PITANJA

Dionici moraju poslati jasnu i nedvosmislenu poruku o ulozi interne revizije u organizaciji.

Pet je pitanja koja bi trebali postaviti:

- 1.**
Pokriva li upravljačko tijelo poveljom interne revizije njenu svrhu i misiju, ulogu i obuhvat, ovlasti, odgovornosti i obveze izvještavanja?
- 2.**
Adresira li povelja utvrđene linije izvještavanja koje omogućavaju neovisnost i objektivnost glavnog internog revizora?
- 3.**
Utvrđuje li povelja pravo interne revizije na potpun i neometan pristup informacijama i ljudima u opsegu neophodnom za obavljanje aktivnosti interne revizije?
- 4.**
Definira li povelja interne revizije odgovornosti glavnog internog revizora?
- 5.**
Uz zahtjev za usklađenost s međunarodnim Standardima, zahtijeva li povelja interne revizije i izvještavanje o efikasnosti interne revizije?

- Aktivnog sudjelovanja u raspravama i konačnog donošenja odluka vezano uz imenovanje ili opoziv glavnog internog revizora.
 - Aktivnog sudjelovanja u raspravama i konačnog odobravanja nagrađivanja glavnog internog revizora.
 - Odgovarajućih upita menadžmentu i glavnom internom revizoru kako bi se utvrdilo moguće neopravdano ograničenje obuhvata ili resursa interne revizije.
 - Razvoja i odobravanja izjave kojom se glavnom internom revizoru daje neograničen pristup te direktna komunikacija i interakcija s upravljačkim tijelima bez prisustva menadžmenta.
 - Razvoja i odobravanja ovlasti interne revizije vezano uz slobodan i neograničen pristup svim funkcijama, podacima, imovini i zaposlenicima neophodnim za obavljanje bilo kojeg angažmana, uz odgovornost za povjerljivost i čuvanje podataka i informacija.
- Neovisnost i objektivnost – povelja bi trebala uključivati:
 - Izjavu da će glavni interni revizor osigurati da se izbjegne stvaranje uvjeta koji bi ugrozili sposobnost interne revizije za obavljanje dužnosti na nepristran način. Ukoliko postoji privid narušene neovisnosti ili objektivnosti glavni interni revizor će o prividu obavijestiti odgovarajuće strane.
 - Izjavu da interna revizija neće imati direktne operativne odgovornosti ili ovlasti nad aktivnostima koje su predmetom revizije.
 - Izjavu da će, ukoliko glavni interni revizor ima ili se očekuje da ima ulogu i/ili odgovornosti izvan djelokruga interne revizije, biti poduzete odgovarajuće mjere kako se ne bi narušila neovisnost i objektivnost.
 - Zahtjev prema glavnom internom revizoru da najmanje jednom godišnje potvrdi neovisnost aktivnosti interne revizije upravljačkom tijelu.
 - Obuhvat aktivnosti interne revizije – povelja bi trebala uključivati:
 - Izjavu da obuhvat aktivnosti interne revizije uključuje, ali nije ograničen na, objektivan pregled dokaza sa svrhom pružanja neovisne procjene adekvatnosti i efikasnosti korporativnog upravljanja, upravljanja rizicima i kontrolnih procesa.
 - Izjavu da će glavni interni revizor periodički izvještavati viši menadžment i upravljačka tijela o rezultatima provedenih aktivnosti i odjela interne revizije.
 - Odgovornost – povelja bi trebala uključivati:
 - Izjavu o odgovornosti glavnog internog revizora za:
 - Izradu, najmanje godišnjeg, na rizicima utemeljenog, plana interne revizije.
 - Komuniciranje višem menadžmentu i upravljačkim tijelima utjecaj ograničenih resursa na realizaciju plana.
 - Osiguranje dostupnosti interne revizije odgovarajućim resursima u pogledu kompetencija i vještina.
 - Upravljanje internom revizijom na odgovarajući način s ciljem ispunjenja danih ovlasti.
 - Osiguranje usklađenosti s IIA *Standardima*.
 - Komuniciranje rezultata rada interne revizije i praćenje dogovorenih korektivnih aktivnosti.
 - Koordinaciju s ostalim pružateljima uvjerenja.
 - Program osiguranja kvalitete i unapređenja – povelja bi trebala uključivati:
 - Izjavu da će interna revizija održavati program osiguranja kvalitete i unapređenja koji će pokrivati sve aspekte aktivnosti interne revizije uključujući procjenu usklađenosti s IIA *Standardima*.
 - Zahtjev prema glavnom internom revizoru da o rezultatima programa osiguranja kvalitete i unapređenja periodički izvještava viši menadžment i upravljačka tijela te da osigura vanjsku procjenu interne revizije najmanje jednom u pet godina.

Zaključak

Viši menadžment i upravljačka tijela trebala bi Povelju interne revizije smatrati važnom politikom Odbora koja omogućava glavnom internom revizoru i internoj reviziji da efikasno realiziraju svoje obveze i odogovornosti u organizaciji. Ona menadžmentu i ostalim dionicima jasno predstavlja ulogu interne revizije u procesu upravljanja rizicima te pomaže dionicima da omoguće aktivnosti interne revizije te mjere njenu vrijednost za organizaciju.

Povelja predstavlja podlogu načina djelovanja interne revizije i omogućava upravljačkim tijelima da jasno naglase koliko cijene neovisnost interne revizije.

O stajalištu IIA

Institut internih revizora (IIA) objavljuje stajališta o ključnim pitanjima od interesa za dionike i praktičare interne revizije s ciljem promicanja kulture korporativnog upravljanja i obrazovanja svih zainteresiranih. Izneseni stavovi daju uvid u različite aspekte procesa korporativnog upravljanja i značajnu ulogu interne revizije u unapređenju korporativnog upravljanja i stvaranja dodane vrijednosti za organizaciju. Stajališta su razvijena i pregledana kroz detaljan proces koji uključuje povratne informacije praktičara interne revizije kao i ostalih volontera koji djeluju u okviru globalnih tijela IIA - Advocacy Committee, Standards Board, Professional Responsibility and Ethics Committee.

O IIA

Institut internih revizora (IIA) je, u profesiji interne revizije, najšire priznati promicatelj, obrazovna institucija te tvorac standarda, smjernica i certificiranja. Osnovan 1944, IIA danas okuplja više od 190.000 članova u više od 170 zemalja i zemljopisnih područja. Sjedište Instituta je u Lake Mary, Florida, USA. Za više informacija posjetite www.globaliia.org

Odricanje od odgovornosti

IIA objavljuje ovaj dokument u informativne i obrazovne svrhe. Namjera ovog dokumenta nije da pruži konačne odgovore na specifična pitanja te se kao takav treba koristiti samo kao vodič za pojedinu temu. IIA preporuča da se za pojedina specifična pitanja potraži savjet neovisnog stručnjaka. IIA ne preuzima odgovornost u slučaju oslanjanja samo na stavove iznesene u ovom dokumentu.

Autorska prava

© 2019 by The Institute of Internal Auditors, Inc. Sva prava pridržana.

Siječanj 2019

Global

Global Headquarters

The Institute of Internal Auditors
1035 Greenwood Blvd., Suite 401
Lake Mary, FL 32746, USA
Phone: +1-407-937-1111
Fax: +1-407-937-1101
www.globaliia.org